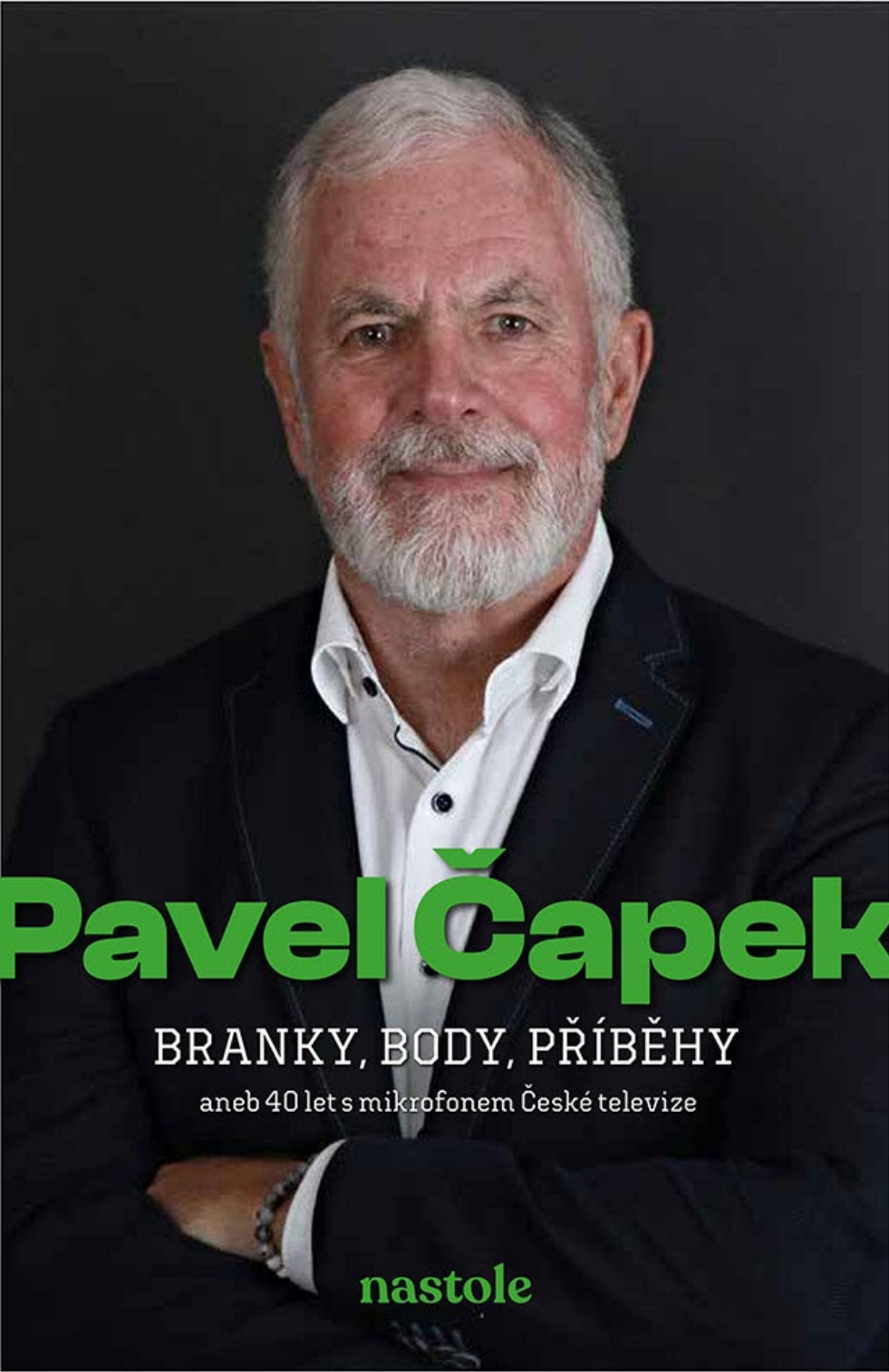

A portrait of Pavel Čapek, an older man with grey hair and a beard, wearing a dark suit jacket over a white shirt. He is looking directly at the camera with a slight smile. The background is dark and out of focus.

Pavel Čapek

BRANKY, BODY, PŘÍBĚHY

aneb 40 let s mikrofonom České televize

nastole

Branky, body, příběhy aneb 40 let s mikrofonom České televize

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.knihynastole.cz
www.albatrosmedia.cz

Pavel Čapek, Jaroslav Vychodil
Branky, body, příběhy – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2024

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

Pavel Čapek

BRANKY, BODY, PŘÍBĚHY

aneb 40 let s mikrofonem České televize

BRANKY, BODY, PŘÍBĚHY

aneb 40 let s mikrofonem České televize

© Pavel Čapek, 2024

© Jaroslav Vychodil, 2024

ISBN tištěné verze 978-80-7448-219-9

ISBN e-knihy 978-80-7448-269-4 (1. zveřejnění, 2024) (ePDF)

ISBN e-knihy 978-80-7448-279-3 (1. zveřejnění, 2024) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-7448-280-9 (1. zveřejnění, 2024) (mobi)

OBSAH

Úvod	9
Sport je můj život	13
Čutání na ulici	14
Jeden ze dvou set	16
Dejte mu vodní slalom	20
Mé začátky s fotbalem	22
Anketa Televizní gól roku	26
Bella Italia!	28
Revoluce otvírá dveře	33
Turnaj se dá vyhrát i od piva	37
Pár dní ve srubu	41
Když vám na tribunu přivedou Jágra	44
„Paní Královna“	49
Kolotoče místo historie	58
Zlatý turnaj století	61
Kde je Ronaldo?	65
Honza Koller na scénu	69
Australská reinkarnace	73
Pípající rámy a Augustovy slzy	76
Šinkanzen	79
Nejlepší zápas v dějinách	84
Návrat her domů	88
Zásah shora	91
Krásné dny navzdory zklamání	95
Evropa u konkurence	100
Záchod po ruce se vždycky hodí	102
To nemůže dohnat... tak dohnal!	106
Pocit pohody a bezpečí na nejnebezpečnějším místě planety	109
Bílek, Baroš, ven! Vážně?	115
Skiff aka výkladní skříň českého sportu	119
Sníh, anebo koupačka?	123

Sbohem, fotbale	126
Se Zdeňkem u zámečku	132
Zpátky na místě činu	134
Poprvé v životě jsem nedojel včas	138
V bílé stopě	142
Díky, Ondro a Mirko!	145
Jedna velká rodina	146
Je libo Davis Cup?	149
26 let cestování po Evropě	151
Dálkové běhy	154
Voda, sport i zpěv	157
Poslední tanec	159

ÚVOD

Nejsem člověk, který by se nějak často a výrazně ohlížel zpět. Snažím se žít v přítomnosti a můj život je naštěstí pořád dost pestrý. Když jsem ale letos zjistil, že jsem posledního ledna završil kulaté jubileum ve službách České, potažmo Československé televize, přišlo mi to číslo až neuvěřitelné.

Čtyřicet let je v životě lidském, natož profesním hodně dlouhá doba. Začal jsem si proto pohrávat s myšlenkou, jestli nezmapovat celou tu plejádu vzrušujících zážitků a nevšedních příběhů, které jsem měl možnost a čest s mikrofonom ČT nebo i bez něj prožít. Nejsem ale takový psavec jako někteří kolegové a necítil jsem v sobě tak silné nutkání, abych se opravdu pustil do sepisování svých televizních vzpomínek. Navíc jsem si nebyl jistý, jestli by to někoho zajímalo.

V té době jsem už byl ale v kontaktu s mimořádným sportovním fandou a v nejlepším slova smyslu bláznem do sportu ve všech jeho podobách. Objevil jsem ho díky jeho Sportovnímu deníku fanouška, který pravidelně píše na facebooku, a jeho styl, obsah a odbornost mi byly od začátku sympatické. On byl příjemně překvapený, když jsem ho sám oslovil, pochválil jeho články a začal s ním pravidelně komunikovat a občas se i scházet.

Napadlo mě až poté úplně přirozeně, jestli by se mnou nechtěl sepsat dlouhý knižní rozhovor o mé profesní dráze a zážitcích. Vystudovaný právník Jarda Vychočil byl mou nabídkou nadšený, začal mi ovšem téměř okamžitě vysvětlovat, že zajímavější pro čtenáře bude příběh sepsaný mnou. A pokud se mi do toho nechce samotnému, tak ho rád za mě napíše na základě toho, co mu všechno odvyprávím. Nejdřív se mi to zdálo trochu divné, ale protože jsem odjakživa týmový hráč a nemám přebujelé ego, tak mě Jarda dokázal přesvědčit, že tam on dostane přesně to, co zajímá nejen jeho generaci, která mě poslouchala v dětství, mládí i v dospělosti, ale i generaci současnou. Došlo mi, že by v knize neměly být vzpomínky „starého zbrojnoše“ pro známé a kamarády, ale že by to mělo být pro ty tisíce lidí, kteří mě celá ta léta pouštěli skrze televizní vysílání do svých domovů.

Jardovo zapálení pro věc bylo silně nakažlivé, a tak jsme se do toho pustili. Dojížděl ke mně domů až z Olomouce a já jsem vzpomínal a vyprávěl.

On si to nahrával a občas se na něco zeptal. Už uležené a promyšlené to pak začal sepisovat a společně jsme to korigovali a upravovali. Nebýt jeho nadšení, zápalu a nasazení, tahle kniha by nikdy nevznikla, nebo by to bylo mnohem později a v jiné podobě.

Podstatnou roli hrál i fakt, že máme stejný nebo velmi podobný pohled na spousty věcí nejen ve sportu, ale i v životě. Prostě jsme jako Vodnáři na hodně podobné vlně. Takže tímto Ti, Jardo, děkuji za příjemnou a plodnou spolupráci a doufám, že se vám, čtenářům, bude naše společné dílo líbit. A třeba bude některé z vás i inspirovat podle lehce upraveného slavného citátu jednoho z mých oblíbených spisovatelů Paula Coelho: „Když něco opravdu chceš, celý vesmír se spojí, abys to mohl uskutečnit, přestože tomu dlouho nevěříš...“

Přeji vám pěkné čtení!

Pavel Čapek a Jaroslav Vychodil z Českého olympijského domu v Paříži, srpen 2024

SPORT JE MŮJ ŽIVOT

Každého člověka v životě něco baví. V mém případě to byl sport. Po celý čas. Od narození až do současnosti. Vždycky mě fascinoval. A bylo úplně jedno, jestli se jednalo o branky, body nebo vteřiny. Nikdy jsem nebyl zatížený na nějaké konkrétní odvětví. Měl jsem samozřejmě své „oblíbence“. Sporty, které jsou spojené s většinou mé kariéry. Třeba fotbal byl mou jednoznačnou vášní. Ale bezbřehá láska, kterou k té bohubilé lidské činnosti chovám, nebyla jednostranně zaměřená.

Těžko nějak slovy popsat, co vlastně láska ke sportu znamená. Co se v lidské mysli při jeho sledování a provozování odehrává. Rozhodně ale nejsem sám, který něco podobného desítky let prožíval. Nadšenců nás je hodně. Já měl jen to štěstí, že jsem se v kariéře dostal k těm vrcholovým aktérům. Do první řady. A že se sportovní svět stal mým povoláním. Prací, která byla zároveň koníčkem a při které jsem prožil tolik příběhů, o kterých se mi v mládí ani nesnilo. A byla by škoda, kdyby zůstaly jen v mé paměti. A proto koneckonců vznikly tyto stránky.

ČUTÁNÍ NA ULICI

BUDU FOTBALISTOU NEBO KOMENTÁTOREM?

Člověk si z věku batolete nepamatuje nic. Ani já ne. První vzpomínku mám až tak na třetí či čtvrtý rok života. A už tyto vjemy mám spojené se sportem. Dědeček byl nástrojař. Opravoval lokomotivy. Opravdu šikovný chlap, který vlastníma rukama postavil v České Lípě dům. V jeho blízkosti měl i pronajatou louku. A na ní jsme s klukama hráli fotbal. Tedy něco, co ho vzdáleně připomínalo. Prostě jsme kopali do míče. Pořád a stále. A když jsme nebyli na louce, vystačila nám ulice. Před barákem nebyl žádný provoz, takže se v podstatě z čehokoli udělaly brány a už jsme to mastili na asfaltu. Hráli jsme každý den. Než nás zavolali domů na večeri. Odřená kolena, propocená trička. Ale nám to nikdy nevadilo. Pro drobtinu tehdy nebylo moc jiné zábavy a mě sport naprosto pohltil.

Jakmile jsem se naučil číst, hltal jsem všechny texty se sportovní tematikou. Deník Sport nebo časopisy Stadion a Gól. Možností moc nebylo. Ale i tehdejší tištěná média měla svoji kvalitu. Informací pak nebylo přehřel a člověk si vážil každého nového čísla. Dělal jsem si už odmala statistiky. Z fotbalu i jiných sportů. Vystříhoval jsem si články a obrázky. Vypisoval rekordy. Sbíral fotografie a všechno si vzorně ukládal a archivoval. Vášně pro sport z té pasivní stránky byla neméně velká jako pro ten aktivní pohyb. Bavilo mě to. Dychtil jsem po informacích a rád je sdílel s ostatními.

Pamatujete takové ty klasické otázky třídních učitelek na základce: „Co chceš dělat, až budeš velký?“ Já v první třídě odpověděl jednoznačně. „Budu fotbalistou nebo sportovním komentátorem.“ Tenkrát docela naivní představa. Uživit se sportem je velice složité i dnes, natož před 50 lety. A komentovat cokoli v televizi? To bylo velice exkluzivní povolání určené pro doslova jednotky lidí v Československu. Žádný sportovní kanál. Pouze státní televize s jednou redakcí a pár přenosy měsíčně. Ale sny jsou od toho, aby se plnily.

Kariéra fotbalisty neklapla. Zakázala mi to maminka. V roce 1964, to mi bylo 6 let, se zranil velký talent Dukly Praha Rudolf Kučera. Při pohárovém zápase s polským Górnikem Zabrze šel do hlavičkového souboje s protihráčem. Srazili se. Otřes mozku a konec kariéry. Máma si to náhodou někde přečetla

a bylo rozhodnuto. Fotbal tedy hrát rozhodně nebudu. Stejně jsem si ale kopanou prosadil. Pár let jsem nastupoval za žáky Lokomotivu Česká Lípa. Byl jsem technický a tvořivý hráč. Špílmachr. Velká kariéra z toho nevznikla. Ruku na srdce, nový Masopust jsem prostě nebyl.

A ostatní sporty? Tatínek hrál závodně volejbal. Byl špičkový nahrávač. Ale odbíjené jsem se až tolik nevěnoval. Jako žák jsem dělal tenis a v dorostu jsem závodně hrával basketbal a obecně měl celkem slušnou pohybovou průpravu a byl šikovný s míčem. Rodiče mě s bráchou přihlásili do ZRTV. Tedy do základní a rekreační tělesné výchovy. Prostě do Sokola. Ale tak tomu za minulého režimu samozřejmě nikdo říkat nemohl. Pamatuju, že mě vedl jistý pan Skořepa. Modrý šponovky a bílý tílko. Školu mi dal znamenitou. Byl jsem dokonce přeborník okresu mladších žáků ve sportovní gymnastice.

No a k tomu všemu jsem dělal muziku. Bigbít. Od 15 let jsem hrál po zábalách a hudba mě naplňovala stejně jako sport.

JEDEN ZE DVOU SET

VÝBĚROVÉ ŘÍZENÍ DO TELEVIZE

I přes mou všestrannost to ale nakonec v žádném odvětví nebylo tak valné, že bych mohl být jen pomýšlet na profesionální kariéru. Tak tedy ten komentátor. Ale to se zdálo být opravdu jako bláhové přání. Tu práci dělalo asi deset lidí v celé republice. A nutno dodat, že zcela profesně kvalitních lidí. Takže zvítězil pragmatismus a nějaké studium žurnalistiky vzalo za své.

Tatínek celý život dělal vedoucího odbytu v podniku Narex a přál si, abych šel v jeho šlépějích. Chtěl jsem mu udělat radost a taky se jednalo o odvětví, které bylo schopné člověka uživit. Navíc mě lákalo cestovat. Udělal jsem přijímačky na vysokou školu, ale místo privilegovaného zahraničního obchodu na VŠE jsem dostal na vybranou, ať si na škole zvolím jiný obor na jedné ze tří kateder výrobně ekonomické fakulty. A já si vybral zemědělství. Na rovinu nemůžu říct, že by mě to úplně bavilo. A směle to řeknu i o mnoha svých spolužácích. Ročník byl prošpikovaný lidmi, kteří by normálně studovali úplně něco jiného. Kluci a holky, co chtěli jít na medicínu nebo na práva, ale kvůli kádrovému profilu svých rodičů prostě nemohli. A tak jsme se učili, jak to udělat, aby ta československá JZD správně fungovala.

Jenže když po něčem v životě toužíte, máte si za tím jít. Já nebyl nikdy nějak urputný, ale zatukat na dveře Československé televize jsem šel.

Měl jsem rád Štěpána Škorpila. Byl špička mezi komentátory a byl mi svým projevem sympatický. A tak jsem došel na Kavčí hory a poprosil, jestli by mi ho nezavolali na vrátnici. Přišel. A já mu nervózním hlasem vylíčil svůj dětský sen a na rovinu se zeptal, jestli se nedá něco udělat proto, abych se mu přiblížil. Zkrátka zdali nemají v televizi nějaké neplacené místo pro studenty, kteří by se chtěli něčemu přiučit a přičichnout k oboru televizního žurnalisty. No a světe, div se, měli.

V redakci sportu tehdy existovala skupina externistů, kteří pomáhali stálému týmu s reportážemi. Všichni měli svá jiná povolání, novinářinu dělali vlastně jako koníčka. A já se mezi ně s radostí přidal. Toto uskupení vedl sedmadvacetiletý Vladimír Drbohlav. Člověk, který se postupem času dostal do těch nejvyšších pater redakce sportu a strávil v Československé a potaž-

mo České televizi asi 50 let plodného profesního života. Zajímavá zkušenost a možnost nahlédnout do zákulisí výroby sportovních pořadů. Za tuhle příležitost jsem byl vděčný.

Dokonce jsem dostal takovou kartičku s razítkem ČST. Byla obrovská. Velikosti A4 a připomínala přerostlou akreditaci. Byla nutná ke vstupu do budovy. K ničemu jinému nesloužila. Jednou se mi ale hodila na diskotéce. Když byl podnik přeplněný a nechtěli nás pustit dovnitř, stačilo vytáhnout plachtu s razítkem a už jsme byli na zábavě. Síla televize otevírala dveře už od jejího vzniku.

Každý čtvrtek jsme měli poradu, kde jsme rozebírali odvysílané reportáže externistů a jejich kvalitu. A hlavně jsme jezdili natáčet materiál do Branek, bodů a vteřin. Té práce nebylo až tak moc. Tento pořad neběžel každý den, ale pouze o víkendu, a tak nebylo potřeba tolik materiálu. Navíc jsem zjistil, že asi není úplně velká šance k nějakému kariérnímu postupu do stálé redakce. A tak jsem si po půlroce vyhodnotil, že hodiny strávené v této skupině jsou sice velkou zábavou, ale nepříliš efektivním využitím času. Takže jsem se vnitřně rozloučil s vysněnou budoucností. Zkrátka jsem tam přestal chodit.

Odpromoval jsem a na podzim roku 1981 jsem nastoupil do podniku zahraničního obchodu Merkuria. Jenže po týdnu jsem zjistil, že mě to ukrutně nebaví. Časem se našlo řešení. Jít na vojnu! Tam jsem musel tak jak tak a asi osm měsíců po svém nástupu do práce jsem narukoval. A z kasáren jsem do zaměstnání napsal dopis, že se nevrátím, a bylo hotovo.

Každý, kdo narukoval na vojnu, se snažil být přidělen k jednotce co možná nejbližší Prahy. Já ale toužil po pravém opaku. Byl jsem tou dobou zamilovaný do jedné slečny a ta začala pracovat jako odborná asistentka na Vysoké škole báňské v Ostravě. A já musel být prostě co nejbliž u ní. A tak jsem se přičinil, abych mohl narukovat na vojenské letiště Mošnov. Tam jsem strávil několik měsíců života a na kariéru komentátora jsem už ani nepomyslel.

Jenže pak se to stalo. Přišel mi do Mošnova dopis. Od tatínka. Na tom by samo o sobě nebylo nic divného. Ale v dopise byl inzerát. Hlavní redakce tělovýchovy a motorismu Československé televize vypisovala konkurz na sportovního komentátora. Žádná stáž. Šance plnohodnotného zaměstnání. V oboru, který miluju a o kterém jsem odmala věděl, že jej chci dělat. Navíc nechtěli praxi ani vystudovanou žurnalistiku. Měli jen tři podmínky účasti. Věk do 30 let, vysokoškolské vzdělání a to, že uchazeč nebude chtít v Praze byt. To jsem, světe, div se, všechno splňoval. S nulovou vidinou na úspěch jsem se na to místo přihlásil. Po čase jsem na to dokonce i zapomněl.

Jenže asi za měsíc přišlo další psaní. Že mě do konkurzu berou. Nicméně takových vybraných uchazečů bylo asi 200 a pravděpodobnost úspěchu jsem si dokázal vypočítat. Zaujal mě ale úkol, který pro další postup požadovali. Vybrat si libovolnou sportovní akci, odkomentovat ji jako v televizi a to celé poslat do redakce. A tak jsem se na útvaru zavřel do prázdné cimry s televizí, pustil si fotbalový zápas federální ligy Baník–Bohemka, ztlumil zvuk a celé své verbální dílo nahrál na starý magnetofon. Byl to vlastně můj první, byť neveřejný, výstup. Kazetu jsem dal do obálky a poslal.

Další dopis. Televize mi psala častěji než kdejaká slečna. Postupuju do dalšího kola! Tentokrát se mám již dostavit do Prahy na osobní pohovor. To už fakt začíná být vážné. Hlavně si musím vyřídit opuštěák. Ale to byla jen formalita. Bral jsem to jako výzvu a zajímalo mě, jak to celé bude probíhat. Z původních dvou set zůstalo ve hře už jen dvacet uchazečů.

Dostali jsme test. Spousta otázek ze světa sportu. Historie, aktuální dění, pravidla. Například jak vysoká a široká je hokejová branka. Rozhodně nic lehkého, ale taky nic, co bych nezvládl. A pak přišel pohovor. Čtyřčlenná komise. Co jméno, to pojem. Tedy alespoň první tři. Štěpán Škorpil a Vít Holubec, oba komentátorské ikony, a Vladimír Drbohlav. Pro mě starý známý a tehdy už plnohodnotný člen redakce. A čtvrtý do party byl Petr Běhounek – sekretář.

Otázky? Všetečné a různorodé. Měl jsem třeba popsat zlatý český gól z finále olympijského fotbalového turnaje v Moskvě. To pro mě rozhodně problém nebyl. Dodnes si pamatuju, jak Franta Štambachr běžel východoněmeckou obranou jako po právě otevřené dálnici a svou bájnou levačkou načechl míč na Jindru Svobodu, který nadvakrát zavěsil.

Asi jsem zapůsobil. Protože jsem postoupil do posledního kola. Ano, pořad to nebyl konec. Výběrko jako řemen. Ale taky na pozici, kterou chtěl dělat skoro každý mladý kluk v republice, co miluje sport. Mezi uchazeči už jsme zbyli pouze tři. A šlo se do akce. Komentování živého zápasu. Duel českého poháru mezi Duklou a Bohemkou na Julisce. Pražské derby odjel se sluchátky na uších Vít Holubec. Deset metrů od něj ale bylo ještě jedno stanoviště se třemi židlemi. Každý z nás měl odkomentovat třicet minut hry.

Tuhle šanci už jsem zkrátka nechtěl pustit. Pečlivě jsem se připravil. Studoval oba soupeře. Byl se dokonce ptát na Dukle i na detaily a aktuality z týmu. Chystal jsem si statistiky i vše potřebné, tak jako by mě měl slyšet celý národ. Neslyšel. Do vysílání to nešlo. Ale povolané uši hodnotící můj výkon byly patrně spokojené.

Pozvali mě na Kavčí hory na kamerové zkoušky. Redakce tehdy každý týden chystala pořad Pohárový výběr, který mapoval uplynulé dění v evropském fotbale. A já si měl sepsat na toto téma glosu na 90 vteřin a následně ji před kamerou přečíst. Kopaná, super! Moje vášeň. I tento závěrečný test jsem zvládl. A tak mi přišel poslední dopis. Vzali mě!

Nemyslitelné se stalo skutečností. Překonal jsem všechny překážky. Porazil pravděpodobnost a statistiku a všech 200 podobných bláznů. A začal žít svůj sen. Prvního února 1984 jsem nastoupil jako sportovní komentátor na plný úvazek do Československé televize. Změnil se mi život. Přetočil jsem jeho koloběh tím správným směrem. Tenhle okamžik vlastně určil mé směřování na další desítky let. A i když to ne vždy bylo lehké povolání, nikdy jsem ani na chvíli nelitoval. Byl jsem vděčný. A pořád jsem. Za šanci, kterou jsem dostal. Kterou jsem si vybojoval. A za každou vteřinu, kterou jsem mohl strávit v blízkosti těch největších hvězd světového sportu.

Tehdy mě ani ve snu nenapadlo, co všechno v kariéře zažiju. Kolik emocí vzbudím. V sobě i v těch milionech lidí, kteří mě při přenosech budou poslouchat. A kolik fantastických příběhů lidem odvyprávím. Ne každý má štěstí tohle zažít. Na mě se vesmír usmál. Nevěřím na náhody. Takhle to mělo být. A já té nadpřirozené síle, která mně umožnila tohle všechno prožít, ze srdce děkuji.

DEJTE MU VODNÍ SLALOM

TELEVIZNÍ ZAČÁTKY

Jedním z prvních lidí, s kterým jsem v televizi přišel do styku, byl náměstek ČST Vladimír Diviš. Vlastně ještě před svým nástupem. Každý nováček k němu musel na kobereček. Tvrdý sekerník. Kádrovák jak Leningrad. Prohlídl si moje papíry, zamračil se a hned se pídil po tom, proč jde ekonom dělat sport. Chvilí mi trvalo mu vysvětlit, že je to moje vášeň, že si plním dětská přání a že mě to zkrátka baví. Jestli mi uvěřil, netuším. Ale hned zbystřil, když si přečetl, že nemám praxi a odpovídající vzdělání. A tak mě poslal na čtvrt roku do Večerníku Praha. Abych se naučil řemeslu. Takže jsem se za pochodu dozvídal, jak se dělají reportáže. Ani ne o sportu, ale rovnou ze života. Točil jsem o tom, kde se stala jaká nehoda, proč na ulicích kopají jámy a podobná „společensky závažná“ témata.

Paralelně jsem ale pracoval pro redakci sportu a primárně začal dělat to, co jsem si přál. Komentoval jsem. Závary i zápasy. I když nejdříve mi dávali různá sportovní odvětví, která neměl nikdo přiřazená. Logicky. Prostě co zbylo a na čem jsem se mohl otrkat. A tak jsem svou kariéru odstartoval vodním slalomem.

Na jízdy v brankách jsem rozhodně nebyl nějaký odborník. Těch asi obecně bylo v republice pramálo. Ale tak rčení „hodíme ho do vody, ať začne plavat“ mělo v tomto kontextu příznačný smysl. Opět jsem si vše nastudoval. Pravidla, výsledky i profily závodníků. A odjel jsem do Liptovského Mikuláše odkomentovat Mezinárodní tatranský slalom. Můj první živý přenos. Lehká nervozita proběhla. Ale zase je dobré začínat vysíláním pro pár nadšenců než třeba ve finále hokeje, když se koukají miliony.

Jelo to ráz na ráz. Týden nato jsem měl moderovat první Branky, body, vteřiny. V 80. letech televize neměla žádná čtecí zařízení. Takže si člověk nachystal text, musel se ho naučit nazpaměť anebo jen po očku číst z papíru, a hlavně ho následně doslova bez hnutí brvou odrecitovat divákům. A nebylo to nic krátkého. A rozhodně ne jednotvárného. Kvalitních reprezentantů, o jejichž úspěších jsme referovali, bylo více než dost.

Sedl jsem si před kameru. Slova jsem měl pečlivě připravená. Ale najedou mnou projela vlna do té doby neznámé energie. První relace zamává s kaž-

dým. Je to zkrátka stres. Vlastně dodnes si půlku tohoto vysílání „Branek“ nepamatuju. Ale nějak jsem to přežil. A zřejmě i úspěšně, protože jsem je dělal dál. A postupem času mě to začalo i bavit.

Vodní slalom nebyl jediný sport, který jsem dostal přidělený doslova nahodile. Komentoval jsem i box. Velká cena Ústí nad Labem, Memoriál Václava Procházky v Ostravě nebo velké turnaje z Lucerny. Toho všeho jsem byl součástí. Rozhodně nejsem milovník bojových sportů. Třeba z dnes populárního MMA jsem nikdy neviděl jediný zápas. Ale box mi nevadil. Byl založený na antické tradici a to já uznávám. Pro komentátora to ale moc lehké odvětví není. Box je vlastně trochu jako krasobruslení. Často je osud zápasu v rukou bodových rozhodčích a od mikrofonu nemusíte vždy poznat, kdo je lepší a kdo uspěje. Možná právě proto si mě na to vybrali. Abych se zkrátka naučil.

A současně přišel na řadu taky fotbal. Jak já se na něj těšil! Když něco pečlivě sledujete a orientujete se v tom, hned ta práce jde líp. A hlavně s menšími nervy. Můj první přenos byl ze žakovského turnaje v Přelouči. Moc si nepamatuju, proč jsme něco takového vysílali, ale jedno mi utkvělo. Režisérem přenosu byl Josef Valchář. Špička ve svém oboru. Před vysíláním si mě zavolal do místní putyky a postavil přede mě táč s panáky. Odmítl jsem s tím, že mám přece živé vysílání. Dost ho to zklamalo a tvrdil, že je to normální a někteří si dávají i dva. Tak jsem hned pochopil, jak to někdy v televizi chodí. A že jsou všichni kolem vlastně úplně normální smrtelníci.

Já tedy o sportovcích ztratil některé iluze už jako kluk. Když jsem jel v 15 letech na výlet za slečnou do Litvínova a viděl na tamní zahrádce Ivana Hlinku s Jirkou Bublou, jak si vychutnávají pivo a cigárko, bylo mi jasné, že to ve světě profíků nebude samý Kája Mařík. V pracovním prostředí živých přenosů mě to ale na úvod trochu zaskočilo. Musím však říct, že jsem nikdy nezažil, že by se to přehouplo za nějakou tolerovatelnou mez, která by ohrozila profesionálně podaný výkon.

Fotbal byl vlajkovou lodí Československé televize a u nás už tehdy sportem číslo jedna. A vedení už před mým příchodem pořád přemýšlelo, kdo by na komentátorské židli doplnil staré a zaběhlé matadory. Vypsát další konkurz anebo zkoušet externisty či píšící novináře? Byly to redakční šachy. A na jedné z porad pak můj kamarád a dlouholetý kolega Jakub Bažant prohlásil památnou a na svou dobu dosti odvážnou větu: „Proč zkoušíte další, když tady máte Čápa, který má fotbal v malíku?“ Evidentně to padlo na úrodnou půdu. Protože mě najednou začali na těch 11 frajerů honících se po trávníku za mičudou pravidelně nasazovat.

MÉ ZAČÁTKY S FOTBALEM

Můj první ligový zápas. Ne na trávníku, samozřejmě. Za mikrofonem. Federální duel Tatran Prešov – Sparta Praha. A to vše ve dvojici s legendárním Karolem Polákem.

Možná by se slušelo osvětlit, co to v 80. letech znamenalo tzv. federální komentování. Se Slováký jsme neměli jen společný stát, ale logicky i společnou fotbalovou ligu. A to všechno vysílala jedna Československá televize, v jejíž redakci sportu byli jak Češi, tak Slováci. A diváci samozřejmě chtěli slyšet komentář ve své řeči. A tak zápasem vždy provázeli dva. Pokud se hrálo na Slovensku, začal Slovák. Pokud v Čechách, Čech. A v půlce poločasu vždy jeden předal slovo druhému. Střídali jsme se. Tehdy zcela běžná praxe.

Mně tento systém nevadil. A s Karolem Polákem se mi dělalo skvěle. Vždy se ke mně choval moc hezky, přátelsky, a dokázal mi poradit. Předával mi své zkušenosti. A hlavně byl zatraceně dobrý v tom, co dělal. Vystudoval Vysokou školu múzických umění. A měl krásný hlas. Libozvučný. Jako by zpíval. A dal mi spoustu rad do života. Karol si vždy chystal první a poslední čtyři věty každého přenosu. Podle něj bylo relativně jedno, co člověk říkal během, ale úvod a závěr byl z jeho pohledu stěžejní. Na to se prý divák vždycky nejvíce soustředí. A tak si připravoval dopředu třeba i několik variant konce. Měl napsané věty, které chtěl v průběhu přenosu použít. A pak je četl. Někdy tak svědomitě, že mu úplně uteklo, co se děje na trávníku. A v těch poznámkách si škrтал. Několikrát se mu totiž stalo, že něco během zápasu prostě přečetl dvakrát. Žádný systém není dokonalý.

Byl úplněm opakem Štěpána Škorpila. Ten měl tak fantastickou paměť, že někdy písemnou přípravu nepotřeboval skoro žádnou. A já? Byl jsem nakonec tak nějak mezi. Psát si dopředu konce mi přišlo trochu ujeté. Ale poznámky jsem si dělal a přípravy si vyráběl poctivě. Na staré papírové kartony. Mám je dodnes. Robert Záruba, známý sběratel těchto věcí, je prý někdy využije. Pravda je, že pročitat si to zpětně je krásná nostalgie.

Na Slovensko jsem jezdil často. Liga se sice vysílala pouze jednou týdně, starým mazákům se ale k našim dnešním východním sousedům příliš nechtělo. A tak to zbylo na mě jako na „bažanta“. Poznal jsem takřka všechna

velká slovenská města. Prešov, Dunajská Streda, Nitra, Košice, Žilina, Banská Bystrica, Trnava a samozřejmě Bratislava.

Cestovali jsme vlaky nebo autobusy. Ale někdy se dokonce letělo. Třeba z Chebu to totiž rozhodně neměli k federálním bratrům co by kamenem dohodil. A tak občas televize domluvila, že jsme se přifařili k týmu. Většinou se jednalo o zájezdy na dva dny. A občas to bylo i s večírkem. Jako právě když Rudá hvězda Cheb hrála v Banské Bystrici. Moc si nepamatuju výsledek, ale tu noc na hotelu s hráči rozhodně. I přes to, že byl tehdejší trenér Michal Jelínek veliký puntičkář, uhlídat své svěřence stejně nedokázal. A vlastně ani nechtěl. Když je vám dvacet a jste večer po zápase na hotelu kdesi v Banské Bystrici, tak si prostě nejedete lehnout v devět večer.

Největším zážitkem pro mě ale byla cesta nočním vlakem z Prešova s týmem Sparty a sudím Jiřím Stieglerem. Všichni jsme seděli pohromadě a skvěle se bavili. A já byl najednou v centru dění mezi takovými jmény jako Berger, Chovanec, Hašek, Straka, Bílek nebo Lavička. O tom se mi před pár lety ani nesnilo a najednou to byla realita. Tehdy jsem si myslel, že se něco takového bude opakovat pravidelně. Že je běžné se k těm největším hvězdám dostat takto blízko a normálně si s nimi povídat. Tak jednoduché to ale vždy nebylo.

Ligových zápasů jsem „odsloužil“ opravdu hodně. Přesné číslo z hlavy nedám, ale byly jich jen v 80. letech vysoké desítky. Detailní statistiku jsem si nikdy nevedl. Na rozdíl od mnoha kolegů. Vladimír Drbohlav nebo aktuálně i Robert Záruba jsou chodící encyklopedie své vlastní práce. Mají přesný seznam a evidenci, co kdy a kde odkomentovali. Klidně i o ostatních. Já na to nikdy moc nebyl a musím si vystačit s pamětí.

Mimo jiné vím, že v roce 1989 jsem podnikl svou první cestu do zahraničí. S Baníkem Ostrava jsem měl odletět do Kyjeva k zápasu Poháru UEFA. Byl jsem domluvený s Rostislavem Vojáčkem, tehdejším sekretářem klubu, že mě s sebou vezmou do letadla. Jak se taky do Kyjeva jinak dostat. Kupovat si běžnou linku by pro televizi bylo neefektivní i dnes, natož v té době.

Jenže já přišel na letiště a tam se na mě koukali jako na zjevení. Necháпали, co tam dělám. Snažil jsem se všem vysvětlit, že to mám s Rostou domluvené, ale evidentně o tom nikdo nevěděl. Alespoň však měli tehdejší činovníci ostravského klubu vůli to vyřešit. I když dost ortodoxně. Letadlo mělo přesně daný počet míst. Rozhodně tam nemohli pustit nikoho navíc. A tak nějaký jiný pasažér prostě neletěl. Na palubě jsem místo něj skončil já. Byl to nějaký

zasloužilý horník a vypadal, že je na mě jako na Pražáka dosti nazlobený. Za tohle jsem ale tak úplně nemohl.

Baník pak s Dynamem prohrál 3:0. Já si ale cestu užil. Na pokoji jsem dokonce spal s úspěšným trenérem Milanem Máčalou. Až od něj jsem se na místě vlastně dozvěděl, že domluvit si něco s Rostou Vojáčkem nebylo vždy zárukou, že se to opravdu stane. Občas si prý přihnul, a tak se mu věci někdy vykouřily z hlavy. Bylo to pro mě velké poučení do budoucna. Ale i skvělý zážitek.

Těch cest za fotbalem se nabízelo opravdu spoustu. Často jsme jezdili na vlastní pěst. A nejen na utkání našich mančaftů. Třeba na pohárový duel Dynamo Drážďany – VfB Stuttgart. Proti sobě nastoupily tehdy už velké hvězdy německého fotbalu Matthias Sammer a Jürgen Klinsmann. Prestižní zápas mezi týmy ze západního a východního Německa. A já ho jel komentovat... autem. Vlastním oltcitem. Jen na otočku. Abych necestoval sám, nabral jsem v České Lípě tatínka a vytáhl ho do světa. Dělal jsem takto radost rodině a kamarádům docela běžně. Využíval jsem možnosti, že jim můžu zařídit docela levný výlet, a pro milovníky sportu to byla šance dostat se někam, kam by se za normálních okolností v té době určitě nepodívali. V tomhle případě už jen ty německé policejní manévry před utkáním stály za to.

Z těch předrevolučních cest ale nejraději vzpomínám na Portugalsko. Český národák hrál v Lisabonu poslední kvalifikační zápas o postup na světový šampionát v Itálii. A zvládl ho. Uhráli jsme kýženou remízu 0:0. Ale práce to snadná nebyla. Myslím ta moje. Komentátorské stanoviště bylo na stadionu nezvykle daleko od hřiště. Nedohlédl jsem na vzdálenější lajnu. A to opravdu netrpím krátkozrakostí. A tak jsem musel většinu utkání odkomentovat z malého monitoru, kde však běžely jen opakovacky důležitých akcí. No někdy to nebyla úplně procházka rájem. Ale radost z postupu mi to nezkazilo. Ani ze samotné cesty. První výlet na Západ! Navíc přímo speciálem s reprezentací.

Po zápase jsem byl hráči přizván i na oslavy. Na světový šampionát se nepostupuje každý týden. O našem týmu to platilo a vlastně i platí dvojnásob. A tak to bylo velice příjemné. Nejdříve se šlo přímo v Lisabonu na večeři a pokračovalo se na hotelu. Asi okolo jedenácté večerní se tam objevil i trenér Vengloš. Ale rozhodně nikoho nepucoval a dal si s námi i pivo. Vždyť na tenhle večer čekalo Československo 20 let. Hráčům u jednoho panáka

projevil respekt a uznání. A pak už byla doslova volná zábava. Tehdejší federální tým se pak trochu rozpadl na jednotlivé české a slovenské skupinky, ale stejně se pařilo až do rána. Zaslouženě. Jen můj tehdejší „spolubydlící“, rozhlasový sporták Karel Malina, měl trochu strach, že jsem se až do svítání neukázal na pokoji. Ale něco takového člověk zažije jen párkrát za život.

Na kvalifikaci s Portugalskem mám velice dobré vzpomínky. Tedy vlastně spíš vzpomínky, které na mě dosti nečekaně vyskočily i po dlouhých letech. Při vítězném domácím utkání na Letné, které bylo klíčové pro budoucí postup, jsem dělal reportéra u hřiště. Po zápase jsem pak měl na trávníku rozhovor s Michalem Bílkem, který se proti Portugalcům trefil z trestnáku. A ten záběr, jak Michala zpovídám, byl později použit v retro seriálu Vyprávěj. A tak mi kamarádi najednou posílali fotky z obrazovky, jaký že jsem to byl na konci 80. let švarný mladík. A navíc si vlastně můžu odškrtnout, že jsem hrál v seriálu. A ne jednou. Následně i sama sebe v Krobotově a Prušinovského Čtvrté hvězdě.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy Branky, body, příběhy.
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.